

Posudek na bakalářskou práci Petra Macka

Britská integrační politika vůči muslimské menšině

Petr Macek se ve své bakalářské práci zabývá aktuálním a závažným tématem, které se do popředí pozornosti dostalo zejména v posledních letech v souvislosti se zvýrazněním pnutí mezi západním a islámským světem. Jednotlivé země západní Evropy řeší problematiku vztahu mezi většinovou společností a státem na jedné straně a muslimskou menšinou, tvořenou z velké části potomky přistěhovalců, na straně druhé různým způsobem. Velká Británie představuje (vedle francouzského asimilacionistického) jeden ze základních západoevropských modelů integrační politiky, pro nějž je charakteristický multikulturalistický a komunitaristický přístup s výraznými kooperativními rysy. Tento model, spojující (historickou imperiální zkušeností formovaný) respekt ke kulturní a náboženské rozmanitosti s požadavkem loajality k základním hodnotám liberálního státu je obecně pokládán za poměrně efektivní. Předkládaná práce je jeho analýzou a zároveň studií současného postavení muslimské komunity v Británii.

Autorovi se podařilo v pražských knihovnách k tématu shromáždit velmi reprezentativní katalog převážně tištěné sekundární literatury, doplňkově pracoval i s dokumenty britských vládních institucí a elektronickými zdroji.

Struktura práce je logická a funkční. Po úvodu, v němž autor vymezuje téma, cíle a strukturu práce, následuje rozbor literatury a dvě úvodní kapitoly, v nichž se v historické perspektivě zabývá utvářením britské imigrační a integrační politiky a formováním a vnitřní strukturou muslimské menšiny v Británii (jež v současnosti čítá více než 1,5 milionu osob). Těžištěm práce je kapitola čtvrtá, v níž autor rozebírá klíčové aspekty vztahu státu/společnosti a muslimské komunity: právní záležitosti (zejména požadavek muslimské menšiny na uznání jako etnické skupiny s odpovídající právní ochranou), školství, stavbu mešit a zapojení představitelů muslimské menšiny do politického života.

V následující kapitole autor krátce představuje základní teorie, které se integraci přistěhovalců (v tomto případě muslimské menšiny ve Velké Británii) pokoušejí vysvětlit, a s určitou výhradou se ztotožňuje s přístupem, který zdůrazňuje (historicky utvářené) vztahy mezi státem a církvemi. Upozorňuje však na komplexnost sociálních, ekonomických, kulturních a dalších vazeb, které postavení muslimské komunity spoluurčují. V závěrečných kapitolách se autor zabývá fenoménem posilování (od 90. let) a radikalizace společné muslimské identity a nastiňuje debatu o nové podobě britské integrační politiky, jež započala v roce 1999 publikací Parekhovy zprávy.

K výbornému dojmu z práce přispívá autorův precizní a zároveň úsporný styl, rovnováha mezi popisnou a analytickou stránkou i jako perfektně zvládnuté formální náležitosti.

Na možné limity britského integračního modelu autor upozorňuje v závěru práce. Za jakých okolností by podle jeho názoru mohlo dojít k jeho faktickému zhroucení či popření a jak by se tento kolaps nejviditelněji projevil (jinými slovy autora vybězím k načrtnutí možného krizového scénáře)? Při obhajobě by s autor také mohl vrátit k sedmé kapitole, v níž se zabývá debatou o nové podobě britské integrační politiky: panuje v tomto ohledu mezi hlavními politickými stranami v zemi rámcová shoda, anebo opoziční konzervativci a liberální demokraté nabízejí zásadnější alternativu k současné vládní politice? Patří integrace muslimské menšiny mezi významná volební témata?

Předkládaná práce je podle mého názoru na všestranně výborné úrovni a beze zbytku splňuje nároky na bakalářské práce kladené. S potěšením ji doporučuji k obhajobě a navrhuji, aby byla hodnocena stupněm **výborně**. Komisi předkládám k úvaze podání návrhu na udělení pochvaly děkana za vynikající bakalářskou diplomovou práci, autorovi pak její publikaci.

V Praze dne 27. května 2007